

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Bilha bat Yisrael,
mother of Paul Maurice

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Matot Masai 5784

Shabbat Times

19:16 20:17

Issue 44

The Torah, in Parshat Masai, instructs the Jewish people to designate six cities to function as cities of refuge for those that deserve exile. These cities were included in the forty eight cities that were given to the Levites. Although the Levites did not receive any land as an inheritance, they did receive cities in which to live. Six of these forty eight served not only as Levite cities but also as cities of refuge for murderers who were deserving of exile. The decree of exile required the killer to flee to one of these six cities and to live there until the Kohen Gadol would pass away.

The Torah instructs Moshe to establish three of the six cities on the east of the Jordan river and three in Eretz Yisrael proper.

Rashi, citing the gemara in Makkot 10a, notices that the mathematical proportions are not equal, for the land east of the Jordan was inherited by only two and a half tribes, whereas the land of Israel itself was settled by nine and a half tribes. If three cities of refuge sufficed for the entire land of Israel, which contained nine and a half tribes, why were three needed for the remaining two and a half tribes east of the Jordan?

Rashi answers that the city of Gilad, located east of the Jordan, was a lawless violent city with many murderers, thereby necessitating so many cities of refuge. The commentators are bothered by this answer because cities of refuge only received those who **accidentally** killed their victims. They did not accept murderers who killed their victims intentionally. So even if we accept the fact that Gilad had a lot of violent murderers, they would not be eligible to live in these cities of refuge, thereby begging the question again why the land east of the Jordan would need three of these cities. Surely the number of accidental deaths in a society are a product of the size of the population, so why would two and a half tribes require the same amount of cities as nine and a half tribes?

The Ramban answers that these murderers from Gilad would run to the cities of refuge, pretending that they killed their victim accidentally. Only after investigating the matter would the Beit Din then remove them from the city. In the meantime, there could be an influx of murderers running to these cities and therefore three cities were required.

Another approach I heard many years ago is as follows. In truth, all three cities were required for the accidental killers and not for the

intentional murderers. The reason why three cities were required for two and a half tribes was because there were many more accidental deaths per capita east of the Jordan, to the degree that they equaled the amount of accidental deaths that occurred from the other nine and a half tribes combined. The reason for this phenomenon is because there were so many violent crimes in Gilad!

There is a deep social axiom at play in this chazal. If a person lives in a lawful, well behaved society, he too will have a tendency to be well behaved, as he will rise to his peers. If, however, one lives in a violent and murderous city, then even if he does not become a criminal himself, his sensitivity to life, law and order, could be dulled to the degree that he becomes lax and cuts corners. This could lead a good person to accidentally killing another without intent, solely because the destructive society that he lives in eroded his sense of responsibility and accountability. This is why there were so many accidental deaths east of the Jordan. Living in the "wild, wild West" does not make for exemplary moral people. To the degree that one can try to fight the influence, he will not escape unscathed. The destructive environment will leave its mark on his moral compass. This can lead to taking chances, sometimes endangering other people's lives and sometimes accidentally taking other people's lives.

This coming Shabbat, the Ra'anana municipality, driven by the secular Democratic party within the coalition, is launching their Shabbat day public transportation initiative. Although the bus will not operate in the mainly religious areas of Ra'anana, we, as Shabbos observant Jews, should still be very troubled by this breach to Shabbos. From this Shabbos, Ra'anana will be a city that officially violates the Shabbos in a way that we've never seen before. This doesn't only put the secular community of Ra'anana in spiritual danger, it puts us in danger as well. It makes us susceptible to treating Shabbos lightly. We learn from this parsha that this is human psychology. Live in a city where Shabbos is strong and precious and we will all treat Shabbos better. Live in a city where Shabbos is sullied and we are all affected in some way. Let us pray that we remain loyal to Shabbos and to Hashem no matter what is thrown at us and may we rise above these new challenges that our city has unfortunately placed in front of us.

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Bilha bat Yisrael,
mother of Paul Maurice

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Matot Masai 5784

Shabbat Times

19:16 20:17

Issue 44

The Torah, in Parshat Masai, instructs the Jewish people to designate six cities to function as cities of refuge for those that deserve exile. These cities were included in the forty eight cities that were given to the Levites. Although the Levites did not receive any land as an inheritance, they did receive cities in which to live. Six of these forty eight served not only as Levite cities but also as cities of refuge for murderers who were deserving of exile. The decree of exile required the killer to flee to one of these six cities and to live there until the Kohen Gadol would pass away.

The Torah instructs Moshe to establish three of the six cities on the east of the Jordan river and three in Eretz Yisrael proper.

Rashi, citing the gemara in Makkot 10a, notices that the mathematical proportions are not equal, for the land east of the Jordan was inherited by only two and a half tribes, whereas the land of Israel itself was settled by nine and a half tribes. If three cities of refuge sufficed for the entire land of Israel, which contained nine and a half tribes, why were three needed for the remaining two and a half tribes east of the Jordan?

Rashi answers that the city of Gilad, located east of the Jordan, was a lawless violent city with many murderers, thereby necessitating so many cities of refuge. The commentators are bothered by this answer because cities of refuge only received those who **accidentally** killed their victims. They did not accept murderers who killed their victims intentionally. So even if we accept the fact that Gilad had a lot of violent murderers, they would not be eligible to live in these cities of refuge, thereby begging the question again why the land east of the Jordan would need three of these cities. Surely the number of accidental deaths in a society are a product of the size of the population, so why would two and a half tribes require the same amount of cities as nine and a half tribes?

The Ramban answers that these murderers from Gilad would run to the cities of refuge, pretending that they killed their victim accidentally. Only after investigating the matter would the Beit Din then remove them from the city. In the meantime, there could be an influx of murderers running to these cities and therefore three cities were required.

Another approach I heard many years ago is as follows. In truth, all three cities were required for the accidental killers and not for the

intentional murderers. The reason why three cities were required for two and a half tribes was because there were many more accidental deaths per capita east of the Jordan, to the degree that they equaled the amount of accidental deaths that occurred from the other nine and a half tribes combined. The reason for this phenomenon is because there were so many violent crimes in Gilad!

There is a deep social axiom at play in this chazal. If a person lives in a lawful, well behaved society, he too will have a tendency to be well behaved, as he will rise to his peers. If, however, one lives in a violent and murderous city, then even if he does not become a criminal himself, his sensitivity to life, law and order, could be dulled to the degree that he becomes lax and cuts corners. This could lead a good person to accidentally killing another without intent, solely because the destructive society that he lives in eroded his sense of responsibility and accountability. This is why there were so many accidental deaths east of the Jordan. Living in the "wild, wild West" does not make for exemplary moral people. To the degree that one can try to fight the influence, he will not escape unscathed. The destructive environment will leave its mark on his moral compass. This can lead to taking chances, sometimes endangering other people's lives and sometimes accidentally taking other people's lives.

This coming Shabbat, the Ra'anana municipality, driven by the secular Democratic party within the coalition, is launching their Shabbat day public transportation initiative. Although the bus will not operate in the mainly religious areas of Ra'anana, we, as Shabbos observant Jews, should still be very troubled by this breach to Shabbos. From this Shabbos, Ra'anana will be a city that officially violates the Shabbos in a way that we've never seen before. This doesn't only put the secular community of Ra'anana in spiritual danger, it puts us in danger as well. It makes us susceptible to treating Shabbos lightly. We learn from this parsha that this is human psychology. Live in a city where Shabbos is strong and precious and we will all treat Shabbos better. Live in a city where Shabbos is sullied and we are all affected in some way. Let us pray that we remain loyal to Shabbos and to Hashem no matter what is thrown at us and may we rise above these new challenges that our city has unfortunately placed in front of us.

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה

פרשת "מטות מסעי" התשפ"ד

זמני השבת

לעילוי נשמת ר' יצחק ברכיה בן ר' ניסן אריה הכהן ז"ל 19:16 END 20:17

גליון 44

שאל את הרב

ראש בית המדרש הרב שבתי יגל שליט"א

שאלה: קבענו לפני שבועיים ללכת לצימר עם ספא וג'קוזי ביום ראשון בערב הקרוב, אבל כעת אנו שמים לב שזה יוצא בראש חודש אב. מה לעשות?

תשובה: בני אשכנז נוהגים איסור רחיצה כבר מראש חודש אב, ולכן בוודאי שכבר מיום ראשון בערב אין להיכנס לבריכה, ג'קוזי וכדומה. ולכן אם לא נתבשר בשורות טובות עד סוף אב, הרי שתוכלו ללכת לצימר אבל לא להשתמש בג'קוזי וכדומה.

בקרב בני ספרד - לעומת זאת - יש נוהגים איסור רחיצה רק בשבוע שחל בו תשעה באב.

שאלה: האם נוכל ללכת באותו ערב (ראשון בערב) למסעדה בשירת לכבוד ראש חודש?

תשובה: בני אשכנז נוהגים באיסור אכילת בשר ושתיית יין מראש חודש אב - כולל ראש חודש אב, ולכן אין לאכול מאכלי בשר בערב זה על אף שהוא ראש חודש. בני ספרד לעומת זאת - על אף שהם גם נוהגים איסור אכילת בשר ושתיית יין בכל תשעת הימים, מכל מקום בראש חודש עצמו הם נוהגים להתיר.

שאלה: האם גר שמתגיר צריך לטבול את כליו?

תשובה: בפשטות התשובה היא שאכן הוא צריך לטבול את כליו שעד עכשיו היו בבעלות גוי, וכעת הם בבעלות יהודי.

אולם נאמרו בפוסקים שתי סברות מדוע פטור הוא מלטבול את כליו:

(א) אין זה דומה ל"מעשה שהיה" שמקור חיוב טבילת כלים הוא ממלחמת מדין שבני ישראל לקחו כשלל מלחמה את הכלים של המדיינים, ואז אכן עברו הכלים מרשות הגויים לרשות בני ישראל, אולם במקרה שלנו הכלים נשארים באותה בעלות, ורק הבעלים משתנה מגוי ליהודי.

(ב) שמא יש לומר שטבילת הגר תופסת ומועילה גם לכלים.

אולם סברות אלו מחודשות, ולכן הסכמת רוב הפוסקים היא שיטביל את כליו אך ללא ברכה.

ורט לשולחן שבת

הכינור שנדם הרב משה אריאל מרגי שליט"א

הגמרא במסכת בבא מציעא [פה.] מסבירה שהסיבה לחורבן היא מפני שלא ברכו בתורה תחילה. אם נשים לב הגמרא לא אומרת שהם לא למדו תורה, אלא רק לא העריכו את התורה ומשכך הם לא ברכו לפני הלימוד. ובמילים אחרות התורה לא הייתה חשובה כ"כ בעיניהם.

ולא כ"כ מובן מדוע זה חטא כ"כ חמור, עד כדי כך שהעונש על כך הוא חורבן בית המקדש וציאת עם ישראל לגלות?

והשאלה היותר קשה - הרי יש גמרא אחרת במסכת יומא (ט.) ששם הגמרא מסבירה שבית המקדש השני נחרב בעוון "שנאת חינם". ולא בגלל שלא ברכו בתורה תחילה. הדברים לכאורה סותרים זה את זה.

שמעתי הסבר נפלא על פי משל.

משל לאדם שחבן למרוד במלך, אך הוא נתפס ונגזר דינו למוות.

בקשתו אחרונה הייתה להיפגש עם המלך חצי שעה, בקשתו התמלאה והוא נכנס אל המלך. המלך ישב בכיסאו זעוף פנים וחסר סבלנות - מי שמח לראות את שנוא נפשו פנים אל פנים. אבל הוא כלל לא התייחס לאווירה העוינת מסביבו, הוציא כינור מחיקו והחל לנגן. מנגינה קסומה ועדינה שנהפכה בהדרגה למנגינה עליזה משובבת נפש. לעשות מרד הוא אמנם לא ידע, אבל לנגן הוא ידע ועוד איך.

אט אט המלך שישב בהתחלה נוקשה וזועף מצא את עצמו מתרפק על הצלילים ובתום החצי שעה אמר לו המלך: "מהיום אתה הנגן שלי. ובכל פעם שאצטרך ישוב הדעת ומרגוע לנפש, אתה תנגן לי בכינור וככה רוחי תשוב אלי". הוא הצליח, ובזכות נגינת הכינור חייו ניצלו.

שאלה: אני מתכוונת להפעיל מכונה בתשעת הימים בשביל הבגדים של הילדים הקטנים שלי שיהיו בריאים. הבנתי שבגדי ילדים קטנים מותר לכבס בימים אלו. שאלתי היא, מאחר והבגדים של הילדים הקטנים לא ממלאים את כל תכולת המכונה, האם אני יכולה 'על הדרך' להוסיף למכונה גם בגדים שלי ושל שאר בני הבית הגדולים? הרי בכל מקרה אני מפעילה את המכונה.

תשובה: שאלה זו נוגעת לסוגיית 'ריבוי בשיעורים' בשבת ויום טוב אם זה מותר או אסור, ולדוגמא חולה מסוכן שהרופא אומר שהוא זקוק לפרי תמר אחד לרפואתו, ואין פרי תמר זמין בנמצא, וצריך ללכת ולקטוף לו תמר מהעץ, ויש על העץ ענף אחד עם שני תמרים, ועוד ענף עם תמר אחד, האם נאמר שכיוון שפעולת הקצירה בכל מקרה מותרת, כי יש לנו חולה מסוכן, אם כן לא משנה אם בפעולת קצירה אחת נתלוש שני תמרים, או שצריכים אנו לדקדק לתלוש רק תמר אחד אם אפשר בכך.

ולהלכה נפסק שאסור לעשות 'ריבוי בשיעורים' בשבת (ונחלקו הראשונים אם הוא איסור מהתורה או מדרבנן).

ולכן אישה הזקוקה לנסוע בשבת לבית חולים כדי ללדת בשעה טובה ומוצלחת, ובעלה מסיע אותה ברכב לבית החולים, ויש להם שני רכבים, רכב אחד גדול שצורך הרבה דלק, ורכב אחד קטן שצורך פחות דלק, אם אין הבדל לעצם יכולת ההגעה לבית החולים בין שני הרכבים ושניהם זמינים באותה מידה, צריך הוא לנסוע ברכב הקטן יותר כדי לא לעבור על 'ריבוי בשיעורים'.

אמנם ביום טוב - בשונה משבת - 'ריבוי בשיעורים' מותר.

ומעתה גם בנידון שלנו, הרי בכל מקרה אנו לוחצים על מכונת הכביסה שתפעל, ובין אם המכונה תהיה מלאה ובין אם תהיה חצי ריקה, נצטרך לעשות פעולת כיבוס אחת - לחיצה על כפתור ההפעלה של המכונה - ויש מקום לומר שאם ביום טוב התירו 'ריבוי בשיעורים' אם כן קל וחומר באיסור כיבוס בתשעת הימים. אולם, למעשה, לא נוהגים להתיר זאת, משום שאיסור הכיבוס בתשעת הימים הוא לא מטעם 'מלאכה' אלא מטעם אבלות, וכדי שלא נסיח דעתנו מהאבלות, ולכן צריכים אנו להתעסק כמה שפחות במלאכת הכיבוס, ולא לכבס אלא רק מה שמותר.

בס"ד

במלאות שנה להסתלקותו של חברינו

הרב יצחק ברכיה

בן ר' ניסן אריה הכהן כץ ז"ל

ד"אב תשפ"ד

ערבית
19:50

נתכנס יחדיו לדבר זיכרון והתעוררות
מדמותו המיוחדת והבלתי נשכחת -
לעילוי נשמתו

יום רביעי
7.8.24
20:00

אחווה 198 רעננה

עברו הימים ואותו אדם הזקין ואצבעותיו החלו לרעוד, מה שפגע אנושות באיכות הנגינה שלו.

המלך הורה לחזור לפסק הדין המקורי ולהוציא כעת להורג!

אותו כנר/מורד פנה אל המלך ושאל אותו "האם מכיוון שאינני מנגן יפה בכינור מגיע לי עונש מוות?"

התשובה פשוטה; ודאי שהסיבה לעונש הוא המרד במלך! רק שעד עכשיו הייתה לו זכות צדדית שהגינה עליו, וברגע שנגמרה הזכות חוזר העונש.

לפי זה הכל פשוט, בית המקדש נחרב בעוון שנאת חינם!

רק כל עוד עם ישראל ישב ועסק בתורה, העיסוק בתורה הציל אותם כי מנגינה כזאת לא מפסיקים! רק אחרי שעם ישראל התחילו 'לזייף' בלימוד התורה - חזרה הגזירה ונחתם דינם.

יהי רצון שהשלום והאחווה יהיו בינינו ובנחמת ציון ננוחם.